

Novel·la **Jordi Capdevila**

Fantasia fantàstica

Un alenada de frescor, sinceritat, fantasia, amor a la vida i preferència per les coses quotidianes: la senzillesa de l'escriptura. Una novel·la sense pretensions, una mica d'imaginació literària i escrita com es parla al carrer. Suficient per emocionar-se a cada pàgina.

"Avui al matí na Blanca ha tret la meitat dels seus estalvis per pagar-se el divorci". Així comença i també així acaba una novel·la que en les 172 pàgines d'entremig narra tots els entrebancs que ha patit la protagonista, des de la seva infantesa en la soledat d'un orfenat fins ara, quan ha aconseguit alliberar-se d'un marit capaç d'enamorar-la bojament i després abandonar-la sense mitjans de subsistència. Les dificultats diàries per sobreviure i fer feliç la seva filla li generen unes migranyes tortuosos que tant la porten al llindar de l'abisme com a retrobar-se amb les ganes de viure.

En l'orfenat, una monja amiga li va deixar el llibre *Grans esperances*, de Charles Dickens. La va fascinar de tal manera que el sap de memòria. L'ha llegit tot sencer 84 vegades. No estranya, doncs, que en moments de dolor se li aparegui el mateix Dickens en persona i li recordi que ell també va tenir una existència difícil i la va superar gràcies a l'escriptura. Arriba amb barba blanca, carruatge de l'època, amb la indumentària amb què el van retratar els seus coetanis. I va oferint solucions del seu temps als problemes d'ara de la Blanca. I li fa veure, amb la seva experiència, que els entrebancs més difícils es poden superar creant històries humanes que arribin al cor de les persones. Per exemple, narrant històries fantàstiques com la vida mateixa. La seva, la que va viure i escriure Dickens. Blanca aconseguirà superar les

Neus Canyelles narra la història d'una dona que mira de superar tota mena de conflictes vitals MARTA PÉREZ

migranyes fent relats imaginaris sobre els petits entrebancs diaris de la seva filla i d'ella mateixa. Fent literatura de la seva vida i de l'entorn.

Fantasmes ben necessaris

La mateixa Blanca explica que no es pensava que els fantasmes "podien ser tan necessaris en la vida dels humans". Cal dir, però, que Dickens no és un fantasma sinó el mateix escriptor reencarnat en el cervell de Blanca, fins al punt que el seu retrat serà l'única anomalia que sortirà de la ressonància magnètica que li faran per trobar l'origen de les seves migranyes. Això indica fins a quin punt la recreació d'una història dins d'una altra història,

d'una vida dins de l'altra vida, està feta amb ofici i convicció suficient per fer-la creïble al lector. La fantasia literària ens porta a la delectança de la vida fantàstica.

Unes històries ben ornamentades amb un llenguatge directe, planer, molt ric lèxicament però prou entenedor. Les descripcions de situacions s'intercalen amb diàlegs curts, que diuen tantes coses com insinuen, ben amenitzats per la sonoritat de la parla de les Illes, la més musical de la llengua catalana. Una altra riquesa de la novel·la són els personatges que envolten Blanca. Hi ha des d'un exmarit enlluernador a la guapíssima amiga Gina, una noia de poble aspirant a miss Univers, sense oblidar el metge jove que acaba d'enviu-

dar i cerca l'entrellat de les trobades amb Dickens en el cervell de la protagonista.

L'exquisidosa literària que mostra Neus Canyelles amb *La novel·la de Dickens* no sorprèn tant si es coneix la seva obra, encara curta, però que mostra que darrere la seva prosa hi ha molt d'ofici d'escriptor i un bagatge creatiu important. Ja va deixar bona petjada amb *Els vidres nets i altres contes* (premi Bearn de narrativa 1994) i amb les novel·les *Cap d'Hornos* (premi Llorenç Villalonga Ciutat de Palma 2002) i *L'alè del búfal a l'hivern* (premi El Lector de l'Odissea 2006). Li manca el guardó bàsic: el reconeixement més ampli de lectors. *La novel·la de Dickens*, encara sense premi, el pot obtenir. Se'l mereix amb escreix. *

La novel·la de Dickens
 Autora: **Neus Canyelles**
 Editorial: **Proa**
 Barcelona, 2010
 Preu: **16,50 euros**
 Pàgines: **174**

Novel·la **Marta Monedero**

Una vida regalada

A les meves ordres
 Autora: **Amélie Nothomb**
 Traducció: **Ferran Ràfols**
 Editorial: **Empúries/Anagrama**
 Barcelona, 2010
 Preu: **15 euros**
 Pàgines: **120**

Qui no ha imaginat mai de poder canviar de vida? O millor encara, viure en unes vacances eternes? Aquest somni tan vell com seductor s'envola com les bombolles del xampany a *A les meves ordres*, l'última de les disset novel·les publicades fins ara per Amélie Nothomb.

De les dues tendències que conviuen en la narrativa de l'autora belga, una primera recrea episodis de la seva biografia (*Metafísica dels tubs*, *Estupors i tremolors*) i una segona coqueteja amb el gènere negre i els personatges contradictoris, amb títols com ara *Higiene de l'assassí* i el que aquí ens ocupa.

Comèdia lleugera i breu (que no és exactament equivalent) sobre la usurpació de la identitat, *A les meves ordres* trenca un conte de moralitat líquida, ple de paradoxes, amb unes gotes de pedanteria i bones dosis d'humor per oferir-nos una visió de la utopia i de l'atzar. Amb un punt de partida divertit i melancòlic, l'obra s'inicia amb la presència d'un home gris i avorrit que obre la porta a un desconegut perquè pugui fer una trucada. Instants després, el nouvingut –un multimilionari suec– mor sobtadament i l'home gris i avorrit no pot evitar la temptació de manllevar-li la personalitat i fer-se passar pel cadàver. S'endú el cotxe

del desconegut misteriós, arriba a la seva mansió de Versalles i s'hi instal·la còmodament en companyia de la vídua del mort (una anorèctica encantadora i amant del xampany a tothora) per gaudir d'una vida relaxada i extravagant.

Espurnes escumoses

Nothomb és una d'aquelles escriptores que creen llegenda. I no només pels estrafolaris barrets que llueix. Explica històries no exactament rares, però sí excèntriques. Si bé d'entrada costa de creure's els personatges i les situacions rocamboliques, ben aviat la versemblança deixa de ser una prioritat en aquesta faula

moderna sobre la creació de la identitat (un dels seus temes favorits) que flueix navegant entre el gènere policíac i la ciència-ficció.

Amb uns diàlegs brillants i enjogassats, *A les meves ordres* delata que Nothomb s'ho passa bé fent de funambulista sobre la corda de l'absurd, tot i deixar obert algun interrogant. L'autora cargola l'estil que la singularitza amb una narració de mínims i l'exposa amb la seva habitual veu infantil d'elegància *naïve*, que en aquesta ocasió arriba a convertir-se en lleugerament surrealista.

Amélie Nothomb escriu amb un humor negre, sarcàstic, mordaç, també enigmàtic i, entre ampolla i ampolla de xampany, ens concedeix a través de la literatura veure complert el somni d'algú que, gràcies a l'atzar, pot començar de nou. A més a més, a qui no li agradaria viure una vida regalada? *